

**REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**

Številka: U-I-284/94

Pritrdilno ločeno mnenje sodnika dr. Ude

1. Po mojem mnenju bi bilo mogoče za državljane SFRJ, ki so bili ob uveljavitvi Zakona o tujcih državljani druge republike bivše SFRJ, so pa stalno prebivali v Republiki Sloveniji, uporabiti določbo tretjega odstavka 82. člena ZTuj. Tako bi se štelo, da imajo te osebe, ki niso postale državljani Republike Slovenije, dovoljenje za stalno prebivanje v Sloveniji in bi imele pravni položaj kot drugi tujci s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji. Ker praksa upravnih organov ni bila taka, sem glasoval za odločbo.

2. Ne strinjam pa se z nekaterimi razlogi odločbe. Po mojem mnenju pri obravnavanju te kategorije oseb zakonodajalec ni kršil načela zaupanja v pravo, kot je to opredeljeno zlasti v 16. točki obrazložitve odločbe. Tudi Ustavni zakon za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije je v 13. členu uveljavil pravilo, da so državljani drugih republik bivše SFRJ, ki so na dan plebiscita o neodvisnosti in samostojnosti Republike Slovenije 23. decembra 1990 imeli prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in so tukaj tudi dejansko živeli, do pridobitve državljanstva Republike Slovenije po 40. členu Zakona o državljanstvu RS oziroma do izteka rokov po 81. členu ZTuj izenačeni v pravicah in dolžnostih z državljani RS. Iz tega pravila izhaja, da se bodo tisti državljani drugih republik razpadle SFRJ, ki ne bodo pridobili državljanstva RS, po poteku prehodnega obdobja obravnavali kot tujci. Ne vidim, v čem naj bi določba 81. člena kršila zaupanje v pravo kot eno izmed načel pravne države. Ob osamosvojitvi Republike Slovenije je bilo jasno, da se bodo tisti državljani SFRJ, ki so bili državljani drugih republik in ne državljani RS, obravnavali kot tujci, če ne bodo pridobili državljanstva Republike Slovenije. Šlo je pač za pravno situacijo ob nastanku nove države, ki je nujno morala pripeljati do določenih sprememb v pravnem položaju nekaterih kategorij oseb.

3. Poleg tega pa posebej opozarjam na stališče, ki morebiti iz obrazložitve odločbe ni dovolj jasno ali vsaj v obrazložitvi ni dovolj poudarjeno. Pri urejanju pravnega položaja oseb - državljanov bivših republik SFRJ - bo treba upoštevati ne le okoliščino, ali so te osebe ob plebiscitu imele v Republiki Sloveniji stalno prebivališče, temveč tudi, ali so v obdobju po plebiscitu in po osamosvojitvi RS v naši državi dejansko živele. Dejansko prebivanje na ozemlju Republike Slovenije kot okoliščino, odločilno za pravni položaj obravnavanih oseb, odločba sicer na nekaj mestih omenja (na primer v tč. 13 obrazložitve), mnenja pa sem, da je to stališče treba še posebej poudariti.

dr. Lojze Ude